

N:o 129.

Af Herr **F. Malmberg**: *Om sträckningen af den från Hybo uppåt gående statsbanan.*

Det varma deltagande, som Norrlands folk hyser för den utlofvade norrländska jernbanan, har visat sig bland annat i den lifliga strid, som förevarit vid sista riksdagen och sannolikt under denna skall komma att ytterligare utkämpas af Norrlands representanter.

Dylika strider hafva föregått jernbanors anläggning i andra delar af vårt land, der behovet af lättade kommunikationer likväl icke varit så stort som i Norrland, ty, vid inträffande missväxtår, står Norrland öfvergifvet och redlost till följd af sitt afskilda läge, så att under 6 à 8 månaders tid all samfärdsel med landets mellersta och sydliga delar är hämmad. Hungersnöd och deraf följande sjukdomar och lidanden kunna oftast icke förekommas eller lindras, hvarföre ock den offervillighet, som landets öfriga befolkning städse visat, icke kunnat vara tillfyllestgörande.

Det är således klart, att en fråga af så stor vikt som denna, hvilken kommer att mäktigt inverka på Norrlands förhållanden, befrämja dess utveckling och närmare förena detta land med Sveriges södra provinser, skall framkalla strid och skiljaktiga åsigter om banans sträckning, hvarvid mäktiga ortintressen söka bereda sig fördelar på det öfriga Norrlands bekostnad.

Det tillhör derföre landets representanter, företrädesvis Norrlands, deraf synnerligen dem, som ega en större lokal kännedom, att allvarligt behandla denna fråga, lemna alla tillgängliga och behöfliga upplysningar till frågans utredning samt mera se på Norrlands behof än på egna och lokala fördelar.

Jag finner mig derföre ånyo manad att ännu en gång i särskild motion behandla Norrlands jernvägsfråga och vill då i hufvudsaken

fortfarande framhålla Kongl. Maj:ts vid sistlidne riksdag i nåder framtälda alternativa förslag, "Hybo, Wälje, Torpshammar, Håsjö, Näskott", som af samma Riksdags Stats-Utskott förordades och eger, ej allenast från norrländsk synpunkt sedt, utan jemväl i afseende på längd och kostnad, ett afgjort företräde framför Kongl. Maj:ts vestra alternativa förslag, "Hybo, Ånge, Östersund, Näskott".

Enligt de planer, som af Kongl. Maj:t vid nästlidne riksdag framlades, skulle nemligen längden och kostnaderna för ofvan nämnda alternativa jernvägslinier blifva följande:

Linien "Hybo, Wälje, Torpshammar, Håsjö, Dunsäsviken, Näskott" med bibana till Östersund, längd = 28 mil 700 fot, anläggningskostnad 17,395,000 kronor.

Linien "Hybo, Wälje, Ånge, Gällösund, Östersund, Näskott" med bibana "Ånge, Torpshammar" och "Gällösund, Håsjö" — längd 30 mil 22,100 fot, anläggningskostnad 18,235,000 kronor, hvaraf framgår, att det af mig förordade östra alternativet skulle blifva 2 mil 21,400 fot kortare och kosta 840,000 kronor mindre än det vestra.

Då dertill kommer att nyare, under sistlidne sommar och höst verkställda undersökningar, såsom af bilagda promemoria synes, gifva vid handen, att den genom Kongl. Styrelsen för statens jernvägsbyggnader gjorda utstakningen af den östra linien, emellan Hybo öfver Torpshammar och Håsjö till Krokom kunnat betydligt förbättras, så att ej allenast alla de af Styrelsen utlagda branta lutningar af 1 : 60 till 1 : 99, hvilka uppgå till en sammanlagd längd af öfver 6 mil, kunnat minskas till lutningar ej öfverstigande 1 : 100, utan äfven, detta oaktadt, väglängden i sin helhet minskas i rundt tal med en mil, så framgår häraf, att denna linie skulle blifva ej mindre än omkring 3 mil 22,000 fot kortare än det vestra alternativet med bibanor och naturligtvis i proportion derefter billigare att bygga, hvarjemte trafik kostnader och slitage äfven måste blifva betydligt billigare än å den vestra, som enligt Kongl. Byggnadsstyrelsens förslag skulle erhålla öfver 5 mil lutningar af 1 : 60 och öfver 4 mil lutningar emellan 1 : 61 och 1 : 99.

Planer och profiler öfver de senast gjorda undersökningarne hafva icke hunnit fullbordas, men skola inom kort blifva till Stats-Utskottet öfverlemnade.

Emellan Hybo och öfvergångarna af Ljunga Elf vid Ånge och Torpshammar kan man anse trafikförhållandena i det allra närmaste lika, men jemför man Håsjö- och Refsunds-linien norr om denna elf i afseende på folkmängd, antal hästar och nötkreatur samt skördebelopp, beräknadt omkring 2 mils rayon, så är Håsjölinien *dubbelt* öfverlägsen den öfver Refsund och i afseende på skogstillgångar *tredubbelt*, hvilket

förhållande bifogade statistiska tabeller I och II visa, jemte den stora öfvervigt Håsjölinien i andra afseenden eger framför Refsundslinien.

Ännu mera underlägsen framstår denna senare, eller Refsundslinien, i afseende på antal såg- och jernverk, tillförselleder och vattenfall, tjenliga för industriela anläggningar (se tab. III). En relativt storartad industri och öfverlägsen trafikinkomst kan således påräknas att tillkomma Håsjölinien.

Om de i vidfogade tab. III uppgifna verk och inrättningar för närvarande inställt eller minskat sin verksamhet, så är orsaken härtill saknaden af tidsenliga kommunikationsmedel, höga försellöner m. m.; men man kan dock icke förneka dessa verks och vattenfalls stora värde den dag, en jernbana kommer i deras närhet.

Man har framhållit att Refsundslinien skulle företrädesvis blifva en *kolförande* bana och dervid angifvit de stora koltillgångar, som Storsjöns omgifningar skulle komma att lemna; men sällan eller aldrig har man vågat offentligen uttala ett så ohållbart påstående. Då *vattendelaren* följer Refsundslinien genom Bräcke, Refsunds och Sundsjö socknar, så kunna icke mera än omkring en tredjedel af dessa socknars skogstillgångar på naturliga tillförselleder föras till denna bana, och då dertill kommer, att *Ovikens, Myssjö, Frösö, Norderö, Brunflo, Marieby, Sunne* och *Rödöns* socknar^{a)} sakna skogstillgång till afsalu, så framgår häraf, att någon nämnvärd koltillgång från Storsjöns omnejder ej förefinnes.

Man har redan nu framlagt förslag om, att vid Ytterå och Qvisle anlägga stora förädlingsverk för trävaror samt medelst jern- eller hästbana förena Bodsjön med sjön Näckten, hvarigenom Bodsjö, Lockne och Näs socknars skogstillgångar kunna tillföras ofvannämnda sågverksanläggningar, att der förädlas. Då detta förslag liktidigt med statsbanans fullbordande med all sannolikhet kommer att verkställas, hvad återstår sedermera af trävaror för bandelen "Ånge, Refsund, Näskott"?

Hur annorlunda framstår icke Håsjölinien såsom *kolförande* bana, dit kolved med lätthet kan framflottas 3 à 4 mil på denna bandels många tillförselleder!

Mot den direkta linien mellan Dussnäsviden och Krokum har blifvit anmärkt att "Östersund, Jemtlands hufvudstad, genom densammas anläggning beröfvas den vaxelverkan, som en stads och omkring liggende landsbygds ekonomiska utveckling utöfva på hvarandra"; men om i betraktande tages, att jernvägens dragande öfver Östersund skall förlänga vägen mellan Trondhjem och Stockholm samt Trondhjem och

a) Se Norrländska skogskomiténs betänkande sid. 383.

Norrland med nära en mil, och att terrängen är särdeles ogynsam, så att en stigning af 1:60 på 1 mil 6,600 fot ej kan undvikas, så vill det synas, som om olägenheterna af en mera svårtrafikerad och längre bandel på hufvudtrafikleden vida öfverstiga fördelen af direkt beröring med en liten stad med ej fullt 2,000 invånare, och att mera skäl finnes att åstadkomma förbindelsen medelst en bibana, hvaraf Östersund borde hafva ungefär samma fördel som om hufvudlinien passerade denna stad, hvarförutan den direkta sträckningen leder banan genom mera odlingsbara och skogrika trakter med värdefulla vattenfall.

En blick på kartan visar äfven tydligt, att Jemtlands socknar söder om Storsjön få vid Ytterå sin naturligaste och fördelaktigaste beröringspunkt med statsbanan, såvida trävaror derifrån med fördel kunna på jernväg föras till hamn vid Westerhafvet och för öfrigt en kommersiell beröring med Trondhem kan erbjuda ömsesidiga fördelar.

För att i någon mån belysa den stora fördel, stambanans beröring af Ångermanelfven medför, bifogas tab. IV. De gamla jern- och sågverken vid Graninge och Forsse jemte betydande vattenfall vid Nässe- och Ödsgårds-forsarne m. fl. komma i banans närhet.

På Ångermanelfven ofvanför Sollefteå trafikerar ångbåt från Hellgumsjöns utlopp till Ödsgård i Edsele, omkring 4 mil, och från Ödsgårdsforsen till Ramsele, omkring 2 mil, hvarifrån en ny anlagd väg till Ströms kyrka underlättar förbindelsen med Ströms stora vattudal, der under flera år ångbåt varit använd på 5 à 6 mil och der ångbåtstrafik kan vidare utsträckas in i Norge.

Antagande att stam- och tvärbanans förening i Håsjö skall af Riksdagen godkännas, hafva under förlidna år detaljerade undersökningar för bibanor blifvit verkställda, dels från Hernösand till Ledinge, 8 mil, dels från stora segelleden i närheten af Nyland vid Ångermanelfven till Sollefteå, 3,5 mil. Dessa bibanor äro möjliga att åstadkomma endast under den förutsättning, att förbindelsen med Westerhafvet icke onödigtvis förlänges eller göres omöjlig.

Norrlands folk, som villigt deltagit i byggnaden af jernvägar i södra delen af landet och gladt sig åt den förkofran, som genom dessamma vunnits, afbidar med spänd väntan och berättigad förhoppning denna stora frågas lyckliga och slutliga lösning på ett sätt, som bäst tillfredsställer Norrlands oafvisliga behof af en gen förbindelse, öppen hela året om, såväl med Stockholm som den mera befolkade kuststräckan och Trondhem.

Att antaga Kongl. Maj:ts alternativa förslag, nemligen stam- och tvär-banans förening från öfvergången af Ljunga elf till Håsjö; är för hela vårt land och särskildt för Norrland en afgjord fördel, emedan detta

- 1:o medför mindre anläggningskostnad för tvärbanan (stam- och tvärbanans byggande gemensamt 6 à 7 mil);
- 2:o berörer relativt mera odlingsbara, befolkade och för industriell utveckling gynnade socknar än linien "Ånge—Gällö",
- 3:o närmar sig Ångermanelfvens stora handelsområde vid Hellgumsjön på ett afstånd af 4 à 5 mil; då deremot banan vid Gällö är derifrån aflägsen 10 à 11 mil;
- 4:o minskar byggnadskostnaden för Norrlands stambana vid en blifvande fortsättning norrut;
- 5:o bereder åt Ångermanland, Norr- och Westerbotten en bekväm och genförbindelse med Westerhafvet samt möjliggör att använda Jemtlands kalktillgångar, värdefulla och behöfliga såsom förbättringsmedel för dessa provinserns jordbruk;
- 6:o befrämjar och underhåller Norrlands önskvärda, gamla handelsförbindelse med Stockholm;
- 7:o möjliggör bibanors anläggande inom Ångermanland och norra Jemtland,
- 8:o medför mindre trafik- och underhålls-kostnad genom jemnare lutningar och derigenom att endast en bibana — till Östersund — behöfver trafikeras; då deremot vestra alternativet förutsätter tvenne bibanor, den ena från Ånge till Torpshammar och den andra från Gällö till Håsjö; samt
- 9:o tillförer en öfverlägsen trafikinkomst i kol och trävaror.

Med anledning af hvad jag nu anfört får jag vördsamt föreslå:

att, med hufvudsakligt bifall till det af Kongl. Maj:t vid 1875 års riksdag föreslagna, sedermera af Stats-Utskottet tillstyrkta alternativ, Riksdagen måtte besluta, att den från Hybo uppåtgående statsbanan skall dragas öfver Wälje till Torpshammar eller annan lämplig punkt i närheten deraf samt vidare öfver Håsjö, Dusanäsviken, Skärhållsforssen till Näskott, med bibana till Östersund, och att de 6 millioner kronor, Kongl. Maj:t begärt för stam- och tvärbanans fortsättande 1877, må användas på bansträckningen Storvik—Hybo—Håsjö—Näskott—Riksgränsen.

Anhålles dessutom vördsamt, att före eller vid frågans behandling i Stats-Utskottet få till detsamma inkomma med de skriftliga med-

delanden och undersökningshandlingar, som till frågans utredning kunna åstadkommas.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm i Januari 1876.

Fr. Malmberg.

Häruti instämma:

Gustaf Hæggström.

P. Engman.

L. J. Fahlander.

C. E. Hjelm.

P. A. Hellgrén.

A. Bäckström.

Anders Larsson.

Joh. Rutberg.

Hans Andersson.

Pehr Nilsson
i Wittjerf.

(Afskrift)

P. M.

Rapport

till Lits, Stugun och Ragunda Jernvägs-komitéeer.

Sedan jag öfversett jernvägssträckningen "Krokom, Håsjö, Torps-hammar, Wälje", har jag funnit,

att ingen lutning på sagda bana behöfver blifva större än 1:100,

att ingen krökningsradie behöfver blifva mindre än 1200 fot,

att längden på den bana, jag utsett, att dragas öfver ofvannämnda punkter och som jag funnit kan få såsom maximum aflutning 1:100 och såsom minimum af krökningsradier 1200 fot, icke behöfver, trots sina svagare lutningar och större radier, blifva längre, men tvärtom visar sig få 1 mil kortare totallängd än den af Byggnadsstyrelsen öfver ofvannämnda ställen undersökta linien.

Af i fråga varande Jernvägssträckning har jag verkställt fullständig lokal undersökning öfver linierna

“Krokom, Mosjön, Skärhällsforssen“,

“Höglunda, Koviken, Håsjö“,

Bibanan “Östersund, Semsta“,

“Nordanede, Lillströmmen nära Torpshammar, Lomsjön“ på gränsen af Helsingland och erhållit till resultat 1:100 såsom största lutning och 1200 fots radier såsom de minsta; och företager jag under första hälften af nästkommande Januari lokal undersökning öfver linien “Karsjöviken, Tifsjö, Sörbygden“;

men att, i följd af den långt framskridna tiden, jag blott *beskriver* sträckningen på de ställen, der det är påtagligt huru linien bör stakas och der resultatet måste bli en nästan horizontal linie med svaga kurvor;

och har jag vidare, för att jag skulle kunnat i sammanhang och ej endast öfver de nu detaljundersökta svåraste ställena, afgifva en så beskaffad rapport, som här ofvan, användt för sagda ändamål de stycken af Byggnadsstyrelsens linea, der denna linea löper öfver sådan mark, på hvilken befunnits mindre lätt att staka orätt, i följd hvaraf nyssnämnde linie redan förut eger fördelaktiga lutningar och kurvor d. v. s. Byggnadsstyrelsens linie eger på nyssnämnda ställen 1:100 och radier 1200 fot såsom de ofördelaktigaste.

Berättelse om de nu detaljundersökta föreslagna bandelarnes kostnad skall komma Jernvägskomitéeerne tillhanda så snart kostnadsförslaget blifver färdigt.

Torpshammar den 30 December 1875.

P. Larsson.

Vidimeras:

Gustaf Hæggström.

Joh. Rutberg.

Statistisk öfversigt för jernvägs-

	I n o m h v a r j e k o m -						
	Hästar.	Nöt- kreatur.	Skördebellopp		Folkning d. 31 Dec. 1874. b)	Skattehemman.	
	a)	a)	Spanmål. a)	Potatis. a)		c)	
	Antal.	Antal.	Kub.-f.	Kub.-f.	Antal.	Mantal.	Qv.-ref.
Stöde socken	490	1,480	33,520	16,800	3,474	28,087	747,057
Torp "	930	3,210	103,802	94,500	6,395	41,810	1,286,488
Liden "	210	638	19,442	25,200	2,035	19,156	622,538
Holm "	112	354	8,855	10,307	1,073	5,062	328,821
Hällesjö "	114	601	10,473	11,367	1,570	15,722	588,524
Håsjö "	128	410	7,438	14,272	794	7,261	494,872
Fors "	208	806	15,286	23,530	1,706	15,263	440,109
Ragunda "	349	1,164	16,529	17,560	3,024	19,667	986,564
Stugun "	218	662	10,137	12,625	1,528	9,375	764,960
Lith "	636	1,492	39,430	25,650	2,303	42,285	1,008,504
Häggenäs "	392	874	15,255	12,550	1,719	24,009	493,029
Summa	3,787	11,691	280,167	264,361	25,621		
Föllinge med Hotagen	658	2,127	21,872	24,081	3,006	25,332	2,611,222
Hammardal med Borgvattnet	1,191	3,087	39,173	41,580	4,143	40,297	2,841,444
Offerdal	512	2,159	36,264	74,620	3,232	46,235	2,647,693
Summa						339,561	15,864,825

a) Se Sveriges officiella statistik 1873.

b) Se Kongl. Statistiska Central-byråns uppgift 31 Dec. 1874.

c) Se Norrländska Skogskomiténs betänkande Bil. Litt. Bc och Bd.

Tab. I.

sträckningen öfver Häsjö.

m u n b e f i n t l i g a						Total- Summa.	D e r a f			
Boställen.		Kronohemman och Skattlagda Ny- byggen.		Kronans öfver- lopps- mark. c)	Krono- parker. c)	Afvittrad mark. c)	Inrösnings- jord. c)	Impedi- menter. c)	Återstående skogbäran- de mark. c)	
c)		c)								
Mantal.	Qv.-ref.	Mantal.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	
0,609	2,274	0,052	2,128	---	---	751,459	52,842	108,937	589,680	
1,500	18,480	---	---	---	---	1,304,968	106,226	219,128	979,614	
0,395	1,215	1,875	47,309	---	118,667	789,729	30,100	190,624	569,005	
0,500	1,103	---	---	---	---	329,924	12,617	86,867	230,440	
0,139	5,204	---	---	257,578	---	851,306	16,257	401,654	433,395	
0,529	36,053	---	---	---	---	530,925	14,157	263,553	253,215	
1,500	43,252	0,333	9,602	29,718	---	522,681	12,538	288,618	221,525	
1,163	58,340	0,027	1,355	---	---	1,046,259	35,991	345,895	664,373	
---	---	---	---	---	---	764,960	23,324	426,894	314,742	
6,619	157,864	---	---	---	---	1,166,368	90,479	368,771	707,118	
0,615	12,629	0,583	11,972	---	---	517,630	22,389	13,378	481,863	
1,083	111,635	2,033	209,561	18,400	---	3,041,013	97,367	766,741	2,176,905	
2,870	202,583	---	---	---	---	3,047,027	136,802	1,146,337	1,763,888	
2,166	124,038	2,093	119,857	26,956	---	2,932,860	57,842	1,554,958	1,320,060	
19,688	774,670	6,996	401,784	332,652	118,667	17,597,109	708,931	6,182,355	10,705,823	

Statistisk öfversigt för jernvägs-

I n o m h v a r j e k o m -							
	Hästar.	Nöt- kreatur.	Skördebellopp		Folkmängd den 31 Dec. 1874. b)	Skattehemman.	
	a)	a)	Spanmål. a)	Potatis. a)		c)	
	Antal.	Antal.	Kub.-f.	Kub.-f.	Antal.	Mantal.	Qv.-ref.
Hafverö socken	90	440	6,656	11,025	1,158	14,026	722,608
Borgsjö "	486	1,369	47,871	45,000	3,544	29,200	1,118,198
Bräcke "	175	698	7,480	11,800	1,111	8,020	580,536
Bodsjö "	140	492	8,862	19,875	880	7,541	652,304
Refsund " med Nyhems Kapell	265	897	19,732	32,960	1,262	21,776	1,245,390
Sundsjö "	213	793	9,155	14,600	1,327	15,528	538,513
Lockne "	281	792	19,075	15,650	1,436	32,067	197,186
Näs "	174	672	29,610	17,100	914	22,109	127,170
Summa	1,824	6,153	148,441	168,010	11,632	150,267	5,181,905

a) Se Sveriges officiella statistik 1873.

b) Se Kongl. Statistiska Central-byråns uppgift 31 Dec. 1874.

c) Se Norrländska Skogskomiténs betänkande Bil. Litt. Bc och Bd.

Tab. II.

sträckningen öfver Refsund.

m u n b e f i n t l i g a						Total- Summa.	D e r a f			
Boställen.		Kronohemman och skattlagda Ny- byggen.		Kronans öfver- lopps- mark. c)	Krono- parker. c)	Afvittrad mark. c)	Inrösnings- jord. c)	Impedi- menter. c)	Återstående skogbäran- de mark. c)	
c)		c)								
Mantal.	Qv.-ref.	Mantal.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	
0,333	21,336	0,312	8,870	—	168,034	920,848	16,626	365,048	539,174	
0,333	2,933	0,188	4,502	—	—	1,125,633	53,345	189,308	882,980	
0,500	36,193	0,125	9,048	—	—	625,777	14,218	164,416	447,143	
0,638	55,188	0,168	14,533	—	—	722,025	15,126	326,401	380,498	
2,374	135,771	—	—	—	—	1,381,161	28,806	689,164	663,191	
1,455	50,460	0,250	8,670	—	—	597,643	23,850	174,927	398,866	
2,530	15,569	—	—	—	—	212,755	36,820	26,040	149,895	
1,251	7,197	—	—	—	—	134,366	23,234	6,317	104,815	
9,414	324,647	1,043	45,623	—	168,034	5,720,208	212,025	1,941,621	3,566,562	

Uppgift öfver såg- och jernverk, vattenfall och tillförselleder på

Hemgrafven, Torpshammar, Norafors, Sulå, Annedal
 Fagervik, Östanbäck, Ljungå, Sillre, Oxsjö, Boda, Utanede, Krokvåg
 Ljungan, Gimån med Refsunds vattendrag, Holmsjön, Ljungån, Gerilån, Ammersån, Sittsjöån, Mörtån, Qvarn-
 Ofvannämnda jern- och sågverk, Hammarsforsen, Gerilån, Ammersån, Krångede, Mörtån, Stugun, Näfverede,

Uppgift öfver d:o d:o på jernvägssträckningen från

Ljungan, Refsunds vattendrag
 Hervarsström, Refsundsjöns utlopp i Gimån

1) Omkring 2 mils rayon.

Tab. III.

jernvägssträckningen från Ljungan öfver "Håsjö" till Näskott.

	Sågverk. 1)	Jern- och manufak- turverk. 1)	Vatten- fall. 1)	Tillförsel- leder.
.....	—	5	—	—
.....	8	—	—	—
ån, Sennån, Öran, Härkan, Lången	—	—	—	13
Sennån, Medskogs- och Skärhälls-forsarne	—	—	23	—
Summa	8	5	23	13

Ånge vid Ljungan öfver "Refsund" till Näskott.

.....	—	—	—	2
.....	—	—	2	—
Summa	—	—	2	2

Statistisk uppgift för statsbanans

	I n o m h v a r j e k o m -								
	Hästar.	Nöt- kreatur	Skördebelopp.		Folkmängd den 31 Dec. 1874. b)	Skattehemman.		Boställen.	
	a)	a)	Spanmål.	Potatis.		c)		c)	
	Antal.	Antal.	Kub.-f.	Kub.-f.	Antal.	Mantal.	Qv.-ref.	Mantal	Qv.-ref.
Långsele socken	203	760	24,130	15,360	1,864	13,856	169,254	0,591	7,112
Gräninge »	185	551	11,693	14,038	1,383	10,593	376,460	—	—
Ed »	120	378	11,050	6,400	1,016	12,422	182,011	0,250	3,170
Resele »	262	736	22,239	12,663	1,758	25,052	586,891	0,875	7,801
Liden »	250	675	11,025	5,355	1,621	16,476	464,353	1,000	6,854
Junsele »	324	832	10,716	6,653	1,799	19,458	168,853	0,375	4,452
Hellgum »	310	800	15,140	11,200	1,928	20,544	451,199	0,875	16,867
Edsele »	225	510	7,490	7,200	1,255	14,167	392,532	0,417	7,000
Ramsele »	385	1,175	23,632	22,000	2,317	31,434	991,211	0,917	23,184
Fjällsjö »	156	499	8,716	7,993	1,322	15,628	577,454	0,125	3,948
Bodum »	95	355	5,733	8,467	791	6,979	314,383	—	—
Täsjö »	202	817	21,366	26,280	1,924	9,146	558,432	0,125	5,191
Ström » med Alanäs	601	2,330	26,931	49,909	3,349	27,562	2,212,742	0,958	76,900
Frostviken »	203	1,024	4,100	14,500	1,081	12,330	5,583,318	—	—
Asele »	420	1,755	4,015	4,500	2,493	19,602	771,059	—	—
Wilhelmina »	750	2,857	4,746	7,700	4,128	7,000	350,000	—	—
Dorotea »	301	1,355	2,412	3,010	1,922	3,021	151,050	—	—
S u m m a	4,992	17,409	215,134	223,228	31,951	265,270	14,301,202	6,508	162,479

a) Se Sveriges officiella Statistik 1873.

b) Se Kongl. Statistiska Centralbyråns uppgift den 31 Dec. 1874.

c) Se Norrlandska Skogskomiténs betänkande Bil. Litt. Bb och Bd.

Tab. III.

jernvägssträckningen från Ljungan öfver "Håsjö" till Näskott.

	Sågverk. 1)	Jern- och manufak- turverk. 1)	Vatten- fall. 1)	Tillførsel- leder.
.....	—	5	—	—
.....	8	—	—	—
ån, Sennån, Örån, Härkan, Lången	—	—	—	13
Sennån, Medskogs- och Skärhålls-forsarne	—	—	23	—
Summa	8	5	23	13

Ånge vid Ljungan öfver "Refsund" till Näskott.

.....	—	—	—	2
.....	—	—	2	—
Summa	—	—	2	2

Statistisk uppgift för statsbanans

I n o m h v a r j e k o m -									
Hästar. <i>a)</i>	Nöt- kreatur <i>a)</i>	Skördebelopp.		Folkmängd den 31 Dec. 1874. <i>b)</i>	Skattehemman.		Boställen.		
		Spanmål. <i>a)</i>	Potatis. <i>a)</i>		<i>c)</i>		<i>c)</i>		
Antal.	Antal.	Kub.-f.	Kub.-f.	Antal.	Mantal.	Qv.-ref.	Mantal	Qv.-ref.	
Långsele socken	203	760	24,130	15,360	1,864	13,856	169,254	0,591	7,112
Graninge »	185	551	11,693	14,038	1,383	10,593	376,460	—	—
Ed »	120	378	11,050	6,400	1,016	12,422	182,011	0,250	3,170
Resele »	262	736	22,239	12,663	1,758	25,052	586,891	0,875	7,801
Liden »	250	675	11,025	5,355	1,621	16,476	464,353	1,000	6,854
Junsele »	324	832	10,716	6,653	1,799	19,458	168,853	0,375	4,452
Hellgum »	310	800	15,140	11,200	1,928	20,544	451,199	0,875	16,867
Edsele »	225	510	7,490	7,200	1,255	14,167	392,532	0,417	7,000
Ramsele »	385	1,175	23,632	22,000	2,317	31,434	991,211	0,917	23,184
Fjällsjö »	156	499	8,716	7,993	1,322	15,628	577,454	0,125	3,948
Bodum »	95	355	5,733	8,467	791	6,979	314,383	—	—
Tåsjö »	202	817	21,366	26,280	1,924	9,146	558,432	0,125	5,191
Ström » med Alanäs	601	2,330	26,931	49,909	3,349	27,562	2,212,742	0,958	76,900
Frostviken »	203	1,024	4,100	14,500	1,081	12,330	5,583,318	—	—
Asele »	420	1,755	4,015	4,500	2,493	19,602	771,059	—	—
Wilhelmina »	750	2,857	4,746	7,700	4,128	7,000	350,000	—	—
Dorotea »	301	1,355	2,412	3,010	1,922	3,021	151,050	—	—
S u m m a	4,992	17,409	215,134	223,228	31,951	265,270	14,301,202	6,508	162,479

a) Se Sveriges officiella Statistik 1873.

b) Se Kongl. Statistiska Centralbyråns uppgift den 31 Dec. 1874.

c) Se Norrländska Skogskomiténs betänkande Bil. Litt. Bb och Bd.

Tab. IV.

beröring af Ångermanelfven.

m u n b e f i n t l i g a						Total Summa.		D e r a f		
Kronohemman och skattlagda nybyggen. c)		Oskatt- lagda torp och nybyggen c)	Kronans öfverlopps- mark. c)	Krono- parker. c)	Privile- gierade stock- fångst- skogar. c)	Oafvittrad mark. c)	Afvittrad mark. c)	Inrös- nings- jord. c)	Impedi- menter. c)	Återstående skogbärande mark. c)
Mantal.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.	Qv.-ref.
—	—	—	—	—	—	—	176,366	33,219	12,947	130,200
1,167	37,117	—	—	—	—	—	413,577	10,158	56,000	347,419
0,083	8,333	—	—	—	—	—	193,514	18,956	19,430	155,128
—	—	—	—	—	—	—	594,692	27,138	99,394	468,160
2,594	73,858	—	—	6,378	—	—	551,443	25,872	162,641	362,930
24,708	899,276	—	—	207,198	—	—	1,279,779	47,426	518,521	713,832
0,903	16,716	—	—	—	35,592	—	520,374	31,651	88,670	400,053
7,396	87,903	—	2,414	—	—	—	489,849	31,814	108,970	349,065
14,500	257,466	—	53,245	—	—	—	1,325,106	84,409	291,698	948,999
8,000	223,754	—	109,122	—	—	—	914,278	32,502	422,302	459,474
12,375	268,771	—	185,737	—	—	—	768,891	25,687	329,666	413,538
13,250	500,539	—	60,900	—	—	—	1,125,062	55,311	399,414	670,337
0,922	74,000	—	49,667	—	—	—	2,413,309	49,202	1,656,900	707,207
—	—	—	—	—	—	—	5,583,318	64,579	2,412,514	3,106,225
20,789	808,390	60,000	2,852,348	—	173,803	4,665,600	—	46,200	3,079,600	1,539,800
35,875	1,793,750	337,500	8,390,750	—	—	10,872,000	—	75,600	8,097,300	2,699,100
18,781	939,050	68,750	1,114,750	—	—	2,273,600	—	38,400	1,676,400	558,800
161,343	5,988,923	466,250	12,818,933	213,576	209,395	17,811,200	16,349,558	698,124	19,432,367	14,030,267